

A KÖNYVTÁR, MINT A HELYI MŰVELŐDÉS KÖZPONTJA*

Gelse Nagykanizsától 17 km-re északra, a Nagykanizsa-Pacsa útvonal közepén elhelyezkedő 1240 lelkes Zala megyei település. Kistérségi központ, folyamatosan és dinamikusán fejlődik, teljes infrastruktúrával ellátott. Rendelkezik iskolával, óvodával, ahova a környező hét településről járnak a gyermekek. Bár az önkormányzat folyamatosan pénzügyi gondokkal küzd, mégis mindig kiemelt figyelmet fordít a helyi közművelődési tevékenységre és lehetőségeinek megfelelően anyagilag folyamatosan támogatja. Ezt bizonyítja a 2002-es évben átadott új könyvtár, és a jövőben átépítésre kerülő művelődési ház is.

Könyvtárunk népkönyvtárként alakult. Az első ma is érvényes leltárkönyvünk 1960-tól veszi számba a könyveket. A jelenlegi épületet 1974. június 2-án vehette át a község könyvszerető lakossága, erre emlékeztet a könyvtár falán elhelyezett Petőfi-dombormű is, amely Borsos Miklós alkotása.

A könyvtárat 1990-től az önkormányzat tartja fenn. Az intézmény könyvállománya meghaladja a 13 000 kötetet, 20 féle folyóirat jár, s 1994-től már zenei (CD-lemezek) és videós anyaggal is várja a látogatókat. A 2002-es évben átadásra került a 30.000.000 Ft-os beruházással megvalósított teljesen felújított könyvtár épület, melyben már önálló zenei részleg, videó és számítógép is várja az olvasóközönséget. Az átépítés eredményeként az intézmény alapterülete jelentősen megnőtt. A földszinten a szabadpolcos kölcsönzési tér 140 m², amely kiegészül a hangzó és videótárral (18 m²). Az emeleten kapott helyet a Teleház, a Térségi Információs Központ és a konferencia terem.

A könyvtár világos, levegős, kiállításra is alkalmas térrel rendelkezik. Kellemes körülmények között bonyolíthatók le a foglalkozások, még játékokra is van hely. Különös gondot fordítunk az általános iskola diákjai és tanárai könyvtári igényeinek kielégítésére, mivel olvasóközönségünk háromnegyedét ők teszik ki. Az épület elhelyezkedése (az iskolával közös udvaron áll) biztosítja, hogy a gyerekek a közút érintése nélkül is megközelíthetik az intézményt. Folyamatosan gyarapodó könyvállománnyal rendelkezünk. Gyűjteményünkben megtalálhatók a gelsei képviselőtestület jegyzőkönyvei 1994-től. 1996-tól folyamatosan gyűjtjük a gelsei helyismereti anyagokat. Az állomány könyveit, videokazettáit, CD-lemezeit betűrendes leíró (szerző, cím, sorozat, tárgyszó, közreműködő) és a szakkatalógus tárja fel. 2003-tól folyamatosan dolgozzuk fel a könyveket a számítógépes Szirén programmal, és jövőbeni terveink között szerepel a program új verziójának (több felhasználós) megvásárlása is. 6 db számítógéppel, 1 multifunkciós eszközzel és fénymásolóval is rendelkezünk, van Internet elérhetőségünk.

A könyvtár épülete kívül-belül megújult, de a bútorteljes cseréje még nem valósult meg. Sajnos a könyvállványaink nagyon régiek, elavultak, némelyik elég rossz állapotú. A könyveket nem lehet helytakarékosan elhelyezni. Mivel könyvállományunk folyamatosan bővül, ezért szükségessé vált modern, jó helykihasználtságú könyvállványok beszerzése. E cél megvalósításának érdekében, az elmúlt esztendőben pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégiumához.

* Elhangzott az „Utak, elképzelések, lehetőségek a települések kulturális életében” címmel 2005. március 7-én Keszthelyen, március 21-én Nagykanizsán, április 4-én Zalaegerszegen megrendezett Zala Megyei Szakmai Napok rendezvénysorozat alkalmával.

A beruházás megvalósításához 1 217 000 Ft támogatást kaptunk. A modern, korszerű épület megkívánja a korszerű bútorzatot is, hiszen egy kellemes környezetben szívesebben töltik idejüket az ide látogatók.

Szintén a 2004-es évben nyújtottunk be pályázatot az Informatikai Minisztériumhoz eMagyarországpont kialakítására. Az elnyert támogatásból alakítottuk ki a könyvtáron belül az eMagyarország pontot, mely jelenleg két számítógéppel és egy multifunkciós eszközzel működik. Internet szolgáltatást itt még nem tudunk nyújtani, mivel a Közháló program keretében előreláthatólag áprilisban kezdik meg a szélessávú Internet elérés kiépítését. Könyvtárunk a Közháló-Köznét program keretében intézményi végpontként fog működni, két évig térítésmentesen biztosítják számunkra szolgáltatást.

Intézményünk 2002-től tagja az EU közkönyvtári hálózatnak. E program keretében alakítottuk ki az EU-s különgyűjteményünket, melyet a Miniszterelnöki Hivatal EU Kommunikációs Főosztályának a támogatásával folyamatosan tovább bővítünk, és a támogatásból programokat is szervezünk. Szintén e program keretében elhelyezésre került a könyvtárban egy telefonkészülék, melyről közvetlenül lehet hívni az EU-vonal zöld számát. Az EU Tájékoztató Szolgálat az ország lakossága számára gyors és megbízható válaszokat ad az Európai Unióval kapcsolatos kérdésekre. Sokszor nem is gondolunk arra, hogy mi minden adódik EU-tagságunkból, az Európai Unió mára már életünk számos területét átszövi, az EU hétköznapjai a mi hétköznapjaink is.

Az intézmény felkerült a Kiskönyvtárak portálra így már világhálón is jelen vagyunk. (www.kiskonyvtar.hu/i8774).

A portál – amely az Oktatási Minisztérium támogatásával, az MTA SZTAKI (Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet) és az OSZK Könyvtári Intézet együttműködésében készült el – több célt szolgál. A Könyvtárak menüpont alatt található a portálhoz kapcsolódó kistélepülési könyvtárak (tagkönyvtárak) honlapjai és könyvtári katalógusai megyénkénti felosztásban.

Minden tagkönyvtárnak egy saját önálló honlapja van, melyet az érintett könyvtár tölt fel információval, és lehetősége van az adatok folyamatos frissítésére.

A Katalógusok, információs helyek, könyvtáros újságok menüpont minden könyvtárlátogató számára hasznos, de nem település specifikus információkat tartalmaz. A Tematikus linkgyűjtemény cím alá egy-egy nagyobb témakörhöz (közigazgatás, egészségügy, sajtó, család stb.) tartozó honlapok címét gyűjtötték össze. A portálon megjeleníteni kívánó kistélepülések könyvtárainak jelentkezését várják a Jelentkezés menüpont oldalain keresztül. Eddig Zala megyéből mindösszesen három könyvtár élt a lehetőséggel (Cserszegtomaj, Zalaszentgyörgy és Gelse). A portál és szolgáltatásai hozzájárulnak az Internet lehetőségeinek jobb kihasználásához, az információs kultúra elterjedéséhez a magyarországi kistélepüléseken.

A könyvtárban évről különböző programokat szervezünk, elsősorban gyermekeknek. A karácsonyi és húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódóan játszóházat szervezünk, a nyár elején tartjuk a már hagyományosnak mondható plüssállat kiállítást, ami talán a legnépszerűbb program a gyermek körében. A hagyományos könyvtári órákon kívül, még a rendezvények sorában mesedélelőtt, filmvetítés, vetélkedő, kiállítás, játszóház szerepel.

A könyvtár emeletén kapott helyet a Teleház is, ami jelenleg - átmenetileg - zárva tart. Ezért a könyvtár nyújtja a helyi lakosság részére a Teleház szolgáltatásainak egy részét. Ezek a szolgáltatások a következők: fénymásolás, faxolás, számítógéphasználat, hirdetésfelvétel, a helyi információs csatorna működtetése és karbantartása. A

helybeli civilszervezetek a Gelsei Sportegyesület és a Gelsei Bűnmegelőzési Egyesület összejöveteleinek is otthont ad.

A könyvtárat elsősorban a gyermekek látogatják, a számítógépeket is ők használják leginkább. A gépek előtt folyamatos volt a sorban állás. A faluban a könyvtár az egyetlen olyan nyilvános hely, ahol lehetőség van a számítógép használatra. Az iskola számítástechnika termét is csak óra keretében használhatják a tanulók, nincs lehetőségük a gyakorlásra. A gyerekek való beszélgetések során fény derült arra, hogy nagyon sok család él szerény körülmények között, a szülők nem tudnak számítógépet vásárolni a számukra. Ezért elhatároztam, megpróbálok valamilyen lehetőséget keresni, az előbb említett családoknak. Meg is találtam, és eddig 21 család jutott térítésmentesen használt számítógéphez. Az átadási ünnepséget a könyvtárban tartottuk az elmúlt év nyarán. A megkezdett program tovább folytatódik, a nyári átadás óta újabb két család jutott számítógéphez, és a tavasz folyamán újabb két gépet adhatunk át.

Még valamiről szeretnék említést tenni, a könyvtárban nagy sok cserepes dísznövény van. A sok-sok élő növényvel megpróbáltuk barátságosabbá tenni környezetünket, s a növényekkel együtt egy darabka természetet is behoztunk az épületbe. Az elmúlt évben az egyik Yucca virágzással hálálta meg a gondoskodást. Ez a fajta dísznövény itt nálunk Magyarországon nagyon ritkán nyílik, még a Kertbarát magazinban is megjelent róla egy írás.

Jakabfiné Bársony Judit

Gyermekfoglalkozás a gelsei könyvtárban